

Fiscale amnestie : “Deze kans doet zich nooit meer voor!”

IAB : Mijnheer de Minister, er wordt steeds meer gesproken over “fiscale amnestie”. Wanneer denkt u die fiscale amnestie te zullen invoeren en welke tarieven zullen daarbij gehanteerd worden?

Didier Reynders : Na het zomerreces zal een discussie worden gevoerd rond het betreffende wetsontwerp. Ik hoop dat binnen de regering alles eind september geregeld zal zijn. Het achterliggende idee is om aan al onze landgenoten de mogelijkheid te bieden om gedurende één jaar – meer bepaald 2004 – hun in het buitenland geparkeerd geld naar ons land te repatriëren, mits betaling van een boete. Maar opgelet! Na 31 december 2004 moeten diezelfde landgenoten niet komen klagen dat een unieke kans aan hun neus is voorbijgegaan. Laat ze niet komen klagen bij mijn diensten of om een vermindering van boetes of verwijlinteressen komen vragen. 2004 zal werkelijk het jaar van de laatste kans zijn! Trouwens, ik hoor liever spreken van regularisatie dan van amnestie.

IAB : Waarom niet eenvoudigweg het woord ‘amnestie’ gebruiken?

Didier Reynders : Het woord ‘amnestie’ wekt de indruk dat we misdaden gaan vergeven. Welnu, dat is niet de bedoeling. Er zijn nu eenmaal grenzen die niet overschreden mogen worden. We zullen trouwens tegelijkertijd een wetsontwerp indienen om de nieuwe Europese richtlijn met betrekking tot het witwassen van geld in het Belgisch recht om te zetten. Naar mijn mening kan van het regulariseren van drugs- of misdaadgeld geen sprake zijn. Voor het overige wens ik de voorstanders van het opleggen van hogere tarieven erop te wijzen dat het fenomeen van de “aflaten” niet door mij werd uitgevonden, maar door het Vaticaan.

Fiscale amnestie is een brandend actueel thema. Om het fijne te weten van deze nooit eerder geziene operatie, gingen Voorzitter Johan De Leenheer, Vice-Voorzitter Guy Stevens en Algemeen directeur Eric Steghers, de Minister van Financiën, Didier Reynders, polsen over de wijze waarop deze fiscale amnestie concreet zal worden toegepast. Ze maakten van de gelegenheid gebruik om de Minister ook nog enkele vragen te stellen over andere fiscale aangelegenheden.

Het Vaticaan had dit nodig voor de financiering van de Sint-Pietersbasiliek en beloofde in ruil een beter leven in het hiernamaals. Ikzelf, daarentegen, stel een boete voor volgens twee tarieven die het leven hier en nu gemakkelijker zal maken!

IAB : Hoe zal die regularisatie in de praktijk verlopen?

Didier Reynders : Op het geregulariseerde geld zal een voorheffing worden toegepast ten voordele van de Staat. Het bedrag daarvan zal variëren volgens de investering die de belastingplichtige al dan niet bereid is te doen in onze economie. Zo zal, in geval van repatriëring zonder meer, het tarief 9% bedragen. Als dat geld daarentegen wordt belegd in, bijvoorbeeld, BEVEK's, levensverzekeringen, andere beleggingsfondsen of in de bouw, zal een tarief van 6% worden toegepast. De belegging zou minstens voor 3 jaar moeten gebeuren.

IAB : Er zijn nochtans politieke partijen die een tarief van 10% naar voor schuiven. Wat denkt u daarvan?

Didier Reynders : Volgens mij is dat niet redelijk. Een tarief met twee cijfers zou als te excessief beoordeeld worden en zou de hele operatie improductief maken. Ik hoop dat iedereen binnen de regering dat zal inzien.

IAB : En wat denkt u dan van een tarief van 0%, zoals onlangs werd gesuggereerd door een grote vereniging die opkomt voor de belangen van de middenstand?

Didier Reynders : Ook dat zou te excessief zijn, maar dan in omgekeerde zin: men kan fraudeurs hun geld toch niet laten repatriëren zonder dat ze ook maar iets hoeven te betalen!

IAB : Dat is juist, maar is dit alles wel interessant voor de betrokken belastingplichtigen? Er zijn immers specialisten die beweren dat het perfect mogelijk is om individueel tot een akkoord te komen met de belastingcontroleur en daarbij een heffing te betalen die lager ligt dan die 6 of 9%. Als dat waar is, wordt die fiscale amnestie dan geen slag in het water?

Didier Reynders : Ik ben het daar niet mee eens, en wel in de eerste plaats omdat dat systeem van individueel akkoord niet voor iedereen toegankelijk is. En zelfs als dat het geval zou zijn, moet de burger in kwestie ook nog rekening houden met de erelonen van zijn adviseur. Ik verwijs daarmee niet naar de accountants of de belastingconsulenten, maar wel naar andere beroepen. Het is natuurlijk leuk als je aan je controleur maar 4% moet betalen, maar als daar dan nog eens 3, 4 of 5% bijkomt voor de adviseur, dan heeft het helemaal geen zin meer. Ik durf zelfs te zeggen dat het deel dat aan de adviseur toekomt, in bepaalde gevallen hoger zal liggen dan het deel dat aan de Schatkist afgedragen zal moeten worden. Daarom zeg ik dat men er veel beter aan doet de boete rechtstreeks aan de Staat te betalen. Daarmee is de zaak voor eens en voor altijd van de baan.

IAB : In Europa en in België zijn er nog geen echte tekenen van economische heropleving zichtbaar. Toch lijkt u vastberaden te zijn om de belastingen verder te verlagen. U beschikt daartoe eigenlijk niet over de noodzakelijke ruimte. Hoe denkt u dat dan te verwezenlijken?

Didier Reynders : De voorgaande regering is zo verstandig geweest een aantal maatregelen te treffen die nu hun effecten sorteren. En in bepaalde gevallen zullen die maatregelen nog effect sorteren voor de twee of drie volgende jaren. Ik beweer niet dat we daarmee aan toekomstvoorspelling hebben gedaan, maar toch stel ik vast dat we met een heel geslaagd contracyclisch beleid te maken hebben. Als ik zie wat er in de ons omringende landen gebeurt, ben ik blij dat de regering niet gewacht heeft om de belastingen te verlagen. Alle economen zijn het erover eens dat het in een periode van laagconjunctuur is dat opgetreden moet worden. Kijk maar naar onze Duitse vrienden: zij proberen nu moeizaam op een verlaging van de belastingen te anticiperen. En de Fransen zijn nu nog maar aan het debatteren over een eventuele belastingverlaging in 2004. Bij ons lopen de zaken helemaal anders. De verlaging werd in 2000 geprogrammeerd en sorteert haar effecten over de periode 2001-2004. Maar wij hebben ook in andere verminderingen voorzien, goed voor meer dan anderhalf miljard euro. Bovendien moet ik er op wijzen

dat de hervorming van de vennootschapsbelasting pas in januari van dit jaar is ingegaan, wat dus betekent dat zij binnenkort ten volle haar effecten zal kunnen sorteren.

IAB : Dat bedrag van anderhalf miljard euro, voor welke groep in het bijzonder moet dat de lasten verlichten?

Didier Reynders : We focussen ons op een belangrijk deel van de bevolking, in die zin dat we geleidelijk alle bestaande discriminaties tussen gehuwden, samenwonenden en alleenstaanden willen wegwerken. Zo onder meer via een verhoging van het belastbaar minimum voor gehuwde koppels. Volgens onze berekeningen zal dit neerkomen op ongeveer

600 euro belastingvermindering per gehuwd koppel. Maar we gaan nog veel verder dan dat: we willen bij voorbeeld ook het statuut van de gepensioneerden verbeteren. Zo zal de decumul die enkel gold voor de nog actieve werknemers, voortaan voor alle gepensioneerden gelden. Uit dit alles blijkt dat we bereid zijn veel geld in het economisch circuit te pompen, waarmee we niet alleen onze medeburgers tot een sterkere consumptie willen aanzetten, maar ook de koopkracht van de ouderen verhogen. Ik denk dat dit noodzakelijk is in het licht van de stijgende levensverwachting en van de gevolgen ervan, waarbij ik vooral denk aan de stijging van de gezondheidsproblemen.

« De Bel 20 stijgt voortdurend sinds medio maart 2003 en de lange termijnrentevoeten komen wat onder druk te staan. Dat wijst erop dat een heropleving nakend is. »

IAB : De overheidsschuld is nu reeds enkele jaren op rij aan het dalen. Ziet u daar een middel in om een deel van uw belastinghervormingen te financieren?

Didier Reynders : Volgend jaar gaan we een historisch moment beleven. Op een bepaald ogenblik zal onze schuld dan immers tot net onder de symbolisch zwaar geladen drempel van 100% van het bruto nationaal product (BNP) zakken. En zeggen dat we in 1993 nog op 140% zaten! In tien jaar tijd hebben we dus een enorme weg afgelegd.

IAB : Dat klinkt heel mooi, maar de daling van de schuld zal niet volstaan om uw verbintenissen inzake belastingverminderingen waar te maken. Wat gaat u uit uw hoed toveren om daar vooralsnog in te kunnen slagen?

Didier Reynders : Ik heb geen glazen bol, maar ik lees wel de verslagen van de deskundigen en ik ben geabonneerd op de diensten van Bloomberg, een agentschap dat financiële data verstrekt. Welnu, als ik op mijn scherm de evolutie bekijk van de Bel 20, de toonaangevende index van de Beurs van Brussel, dan stel ik vast dat die sinds medio maart 2003 voortdurend stijgt. Bovendien komen de lange-termijnrentevoeten wat onder druk te staan. Dit alles wijst

erop dat een heropleving nakend is. Uiteraard kan men altijd kritiek leveren op die indicatoren. Zo kan men zeggen dat het louter financiële indicatoren zijn, dat zij enkel heraanleggingen van voorraden weerspiegelen, enz. Maar ik denk niet dat dit het geval is, al was het maar omdat de consumptie blijft aanhouden. Sinds 2000 hebben we drie opeenvolgende jaren van vrij slappe groei gekend, een groei van gemiddeld 1%. Men mag redelijkerwijs uitgaan van een heropleving op grond van de elementen die ik zonet heb vermeld. Ik zeg niet dat de heropleving al voor de tweede helft van 2003 is, maar ik denk toch voor in de loop van 2004. Kijk bijvoorbeeld ook maar eens naar het opveren van de Amerikaanse dollar ten opzichte van de euro. Dat wijst duidelijk op een economische heropleving in de VS. Uiteraard ben ik niet naïef en besef ik dat we in België waakzaam zullen moeten blijven, zeker in het licht van de omvang van onze openbare schuld. Maar we hebben in ieder geval al het mogelijke gedaan om de prille tekenen van het herstel dat zich aan de horizon aftekent, niet weg te gommen.

IAB : Kan uw socialistische partner zich wel vinden in die geprogrammeerde belastingverlaging? Hadden de socialisten hun prioriteiten niet eerder op sociale materies gelegd?

Didier Reynders : Is het optrekken van het belastbaar minimum dan geen sociale maatregel? Door het belastbaar minimum op te trekken en beter af te stemmen op

«Ik denk niet dat het nodig is de tarieven in de vennootschapsbelasting nog verder te verlagen. Ik ben wel voorstander van een versterking van de autofinanciering van de ondernemingen.»

het leefloon, het vroegere bestaansminimum, maken we een einde aan een sociale onrechtvaardigheid. Immers, wie werkt, vindt het niet normaal belastingen te betalen op een bedrag dat voor anderen als het levensminimum wordt beschouwd.

IAB : Op het lijstje van de prioriteiten die u voor de inkomsten 2004-2005 naar voor hebt geschoven, zien we een verlichting van de fiscaliteit voor de kaderleden. Is dat uw wens?

Didier Reynders : Geen wens, maar een noodzaak. Kijk maar naar wat bij Belgacom gaande is. Die onderneming ziet zich verplicht een aantal van haar kaderleden aan de deur te zetten omwille van het prijskaartje dat aan hun lonen hangt. Op de volgende werkgelegenheidsconferentie zal dat onderwerp zeker aan bod moeten komen. Men moet zich daar immers eens grondig over bezinnen. Ikzelf ben van oordeel dat het stelsel van de sociale bijdragen van de werknemers beter moet aansluiten bij dat van de zelfstandigen. Daarmee bedoel ik dat de sociale bijdragen van de loontrekkenden begrensd moeten worden. Gebeurt dat niet, dan zullen de meeste ondernemingen zich geen kwaliteitsvol management meer kunnen veroorloven.

IAB : En wat dan met de vakbonden?

Didier Reynders : Luister, de vakbonden moeten dringend gaan beseffen dat het systeem op een bepaald ogenblik onhoudbaar wordt. Als voorbeeld geef ik de aanwerving van een onderzoeker of vorser. Daarbij moeten tegelijkertijd ook een secretaresse en assistenten aangeworven worden om hem bij te staan. Het aanwerven van zo iemand resulteert dus vaak in het creëren van 3 of 4 bijkomende jobs. Welnu, wat stellen we vast in de zaak Belgacom? Dat de vakbonden, die niet noodzakelijk bereid zijn om de belangen van de hogere kaderleden te verdedigen, plotseling bang worden voor de ontslagen die de directie van Belgacom in overweging neemt. En waarom? Omdat ze er zich van bewust zijn dat het ontslag van een kaderlid ook dat van een secretaresse of van een telefoniste met zich zal meebrengen. Mijn boodschap aan de vakbonden is dan ook eenvoudig: wees logisch met uzelf. Iedereen is het er blijkbaar over eens dat het ontslag van een kaderlid tot vermindering van tewerkstelling zal leiden. Waarom blijft men er dan aan twijfelen dat het in dienst nemen van een kaderlid, de werkgelegenheid zal bevorderen? Ook door een verlaging van de sociale lasten op het management kan het creëren van jobs gestimuleerd worden. Om die reden pleit ik voor de begrenzing van de sociale bijdragen. Alleen dan zullen in de toekomst aanverwante jobs gevrijwaard kunnen blijven.

IAB : En hoe zit het met de aanslagvoeten? De verlaging ervan werd ingezet, maar zal die wel aanhouden?

Didier Reynders : Vanzelfsprekend! We hebben reeds een inspanning gedaan inzake de hoogste marginale aanslagvoet. Op termijn zou ik het liefst nog maar drie aanslagvoeten zien. We hadden er zeven en we hebben er nu nog vijf. Waarom zouden we die niet nog verder tot drie kunnen terugbrengen? Men zou zich aanslagtarieven in de personenbelasting kunnen indenken van 25%, 35% en 45%. Dat hoogste tarief van 45% lijkt me een redelijke doelstelling, zeker als we kijken naar wat onze buurlanden toepassen.

IAB : En wat met het budgettaire prijskaartje van die tarieven?

Didier Reynders : De budgettaire kost zou kunnen variëren in functie van de wijze waarop de plafonds en de overgangen tussen de belastingsschijven vastgelegd worden.

IAB : Zal er nog wel iets overblijven voor de vennootschapsbelasting?

Didier Reynders : De volgende stap die mijns inziens gezet moet worden, is de opheffing van de crisisbijdrage van 3%. In de eerste plaats omdat dit eigenlijk de logica zelf is: indien men op duurzame wijze uit een crisis stapt, is het maar normaal dat die bijdrage na twee jaar verdwijnt. Vervolgens zal met de hulp van de ondernemingen aange-

toond moeten worden dat de opheffing van die bijdrage een impact zal hebben op de economische heropleving.

IAB : Worden voor de vennootschapsbelasting geen andere tariefverminderingen in overweging genomen?

Didier Reynders : Die hebben al plaatsgevonden. Ook voor de KMO's: hun verlaagde tarieven werden nogmaals verlaagd. Ik denk niet dat het noodzakelijk is op het vlak van de tariefverlaging nog verder te gaan, want dat zou tot een te grote discrepantie met de personenbelasting leiden. Ik ben wel voorstander van een versterking van de autofinanciering van de ondernemingen. Daarom hebben we een fiscale stimulans uitgewerkt waardoor het mogelijk is een deel van de resultaten in reserve onder te brengen met het oog op toekomstige investeringen. Wanneer de ondernemingen geconfronteerd worden met een beperking van de kredieten, de zogenaamde « credit crunch », zal de versterking van de eigen middelen een dankbare alternatieve oplossing betekenen. Toch denk ik dat het systeem van de « investeringsreserve » dat thans werd ingevoerd, te log en te ingewikkeld is. Ik denk er dan ook aan het te vereenvoudigen. De vraag is: hoe? Eén van de denkpistes bestaat erin de statistieken van de Belastingadministratie af te wachten om te beoordelen of die « investeringsreserve » reden van bestaan heeft. Is de regeling voldoende bekend bij de ondernemingen? Zo ja, wordt er gebruik van gemaakt? Maar ik denk dat we sneller moeten te werk gaan en daarom ben ik eerder geneigd te opteren voor een enquête bij het VBO (het Verbond van Belgische Ondernemingen), bij Unizo (de Unie van Zelfstandige Ondernemers), de UCM (de « Union des classes moyennes », dit is de Waalse tegenhanger van Unizo) of nog bij beroepsinstellingen zoals het IAB. Voor de rest ligt het niet in mijn bedoeling de verantwoordelijken van de grote ondernemingen schrik aan te jagen, maar het moet wel duidelijk zijn dat prioriteit verleend moet worden aan de KMO's, al was het maar omdat de grote ondernemingen over meer mechanismen beschikken om het nominale tarief in de vennootschapsbelasting te drukken.

IAB : Wat mogen we verwachten op het vlak van de autofiscaliteit? Het gerucht doet immers de ronde dat die zou verzwaaard worden...

Didier Reynders : Mijn visie daarop is heel eenvoudig. Ik wens de fiscale last te verlichten die op de aankoop van een auto weegt, maar die verlaging moet dan wel gecompenseerd worden door een verhoging van de fiscaliteit gekoppeld aan het gebruik van die auto. Waarom? Omdat ik denk dat het maar normaal is dat het bezit van een wagen in ieders mogelijkheden moet liggen, maar tegelijkertijd moeten die bezitters ook beter nadenken over de manier waarop ze hun wagen gebruiken. Is het in sommige gevallen niet beter om de bus of de trein te nemen? Ik blijf er echter bij – en op dat vlak verschil ik totaal van mening met de groenen – dat men de mensen niet mag verbieden zich een auto aan te schaffen.

«Kaderleden moeten minder zwaar worden belast, anders zullen de ondernemingen zich geen kwaliteitsvol management meer kunnen veroorloven. Het verlagen van de sociale lasten op het management komt bovendien de werkgelegenheid ten goede.»

IAB : De groenen hebben al hun aandacht toegespitst op de bedrijfsvoertuigen. Zij wilden het gebruik ervan zelfs penaliseren. Hoe staat u daar tegenover?

Didier Reynders : Van penaliseren kan geen sprake zijn. Dat is een van onze grootste twistpunten geweest met de groenen. Maar het moet ook duidelijk zijn dat de bezitters van bedrijfsvoertuigen de regels moeten naleven. Dat verklaart overigens onze strijd tegen de fameuze Luxemburgse nummerplaten. Wie aan de wettelijke voorwaarden voldoet om met zo'n nummerplaat rond te rijden, kan dat gerust doen. Maar wie het enkel doet om de fiscus te ontlopen, vindt bij mij geen genade.

IAB : De restaurantkosten zijn nu nog steeds nog maar voor 50% aftrekbaar. Wanneer mogen we ons aan een 100%-aftrekbaarheid verwachten?

Didier Reynders : De volledige aftrekbaarheid is niet aan de orde, te meer omdat ik weet dat er op dat vlak nogal wat

misbruiken vastgesteld worden. Ik herhaal nog eens dat het hier om een vertrouwenskwestie gaat. Als ik er zeker van was dat het om een beperkte fraude zou gaan, zou ik misschien wel ja zeggen, maar dat blijkt niet het geval te zijn. Het zou wél een stap in de goede richting zijn als we op Europees vlak tot een verlaging van de BTW op restaurantbezoek zouden komen, want dat zou iedereen ten goede komen, en niet alleen een handjevol mensen die munt kunnen slaan uit een 100%-aftrekbaarheid.

IAB : Sinds kort zijn de ambtenaren van de fiscus ertoe gemachtigd zelf hun dossiers voor het gerecht te verdedigen. Naar verluidt zou dit in de toekomst niet langer het geval zijn omdat die ambtenaren de meeste van hun processen met de belastingplichtigen zouden verliezen...

Didier Reynders : Alles blijft bij het oude. De geruchten die u opgevangen hebt, - geruchten waarin sommigen overigens plezier scheppen, - zijn op niets gebaseerd. U moet namelijk weten dat de meeste geschillen betrekking hebben op de werkelijke kosten. Daarbij is steeds de volgende hamvraag aan de orde: zijn die kosten al dan niet gegrond? Ik denk dat onze ambtenaren hun dossiers perfect voor de rechtbanken kunnen verdedigen.

Ik heb er geen enkel probleem mee dat ze hun proces met de belastingplichtigen verliezen, als dat louter te wijten is aan een ontoereikende opleiding, vooral inzake procedure. Maar ook wat dat betreft, hoop ik weldra akkoorden te kunnen afsluiten met de verschillende balies van het land om hun opleiding te verbeteren. Nogmaals, de beste manier om de ambtenaren van de Belastingadministratie te responsabiliseren, is hen in de mogelijkheid stellen zelf hun dossiers voor het gerecht te verdedigen. Dit zal er trouwens ook toe bijdragen dat ze zich gematigder zullen opstellen in hun gedrag ten aanzien van de belastingplichtige.

Wat me wél zorgen baart, is de precontentieuze fase. Ideaal zou zijn dat er een akkoord wordt bereikt met de belastingplichtige zodat het niet tot een rechtszaak hoeft te komen. Welnu, op dat niveau loopt er nog een en ander mank. De oorzaak kan liggen in het feit dat de belastingambtenaar te lang wacht om het dossier te regelen waardoor de belastingplichtige het dossier aan het gerecht overmaakt. Of het dossier verhuist van de ene administratie naar de andere waardoor zelfs een in fiscaliteit gespecialiseerde advocaat niet meer weet wie precies met het dossier belast is. Het is dus vooral in dit stadium dat ik de zaken zou willen vereenvoudigen. ¶